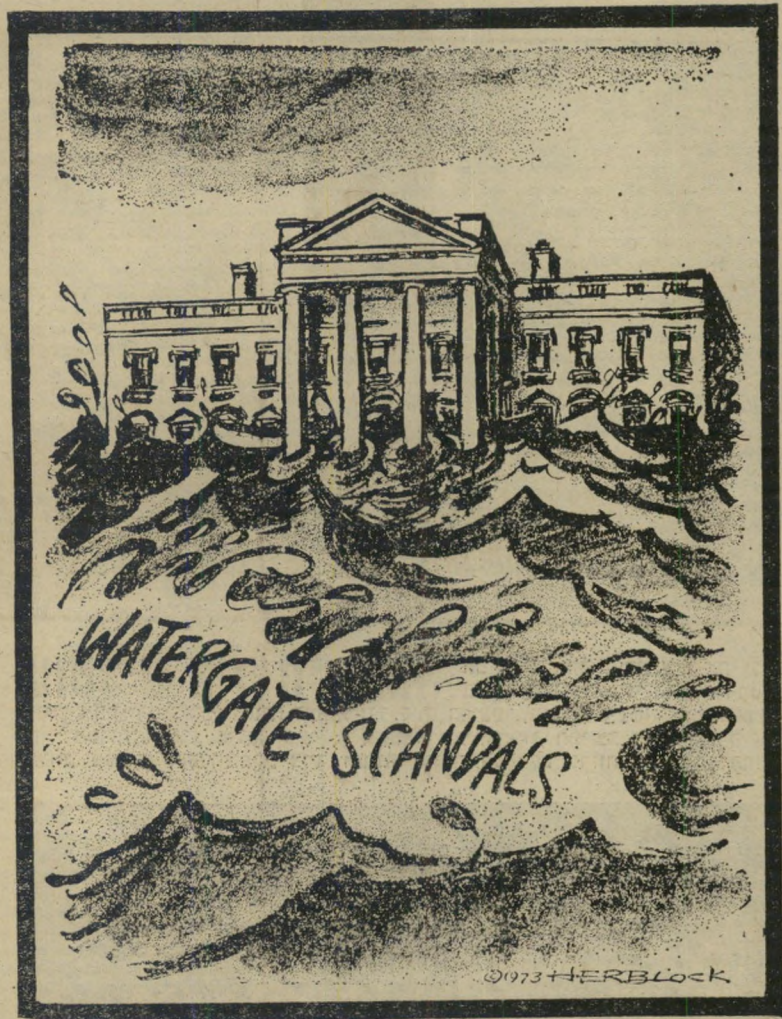

התלבנו

באת!

לפני שבוע כד תיאר הקאריקטוריסט הרבלוק את שערוריית ווטרגייט לפני שבוע. שיטפון המים העכורים מצייף את הבית הלבן. עד אותו זמן עוד העמיד הנשיא פנים כאליו אין העניין נוגע לו אישית, ויכול להחשם ממנו.

מי ישרונו.

עם פירסום הגילויים האחרונים — למי שעה! — נראית התמונה כך:

- הפריצה למישרד הנהלת המיפלגה הדמוקרטית בבניין ווטרגייט בושינגטון לא היתה אלא חלק קטנטן של מערכת חבלה ושחיתות, שכל מקורביו של ניקסון (מילבד הנרי קיסנינג'ר) היו מעורבים בה, ושמטרתה היתה להבטיח את בחירתו מחדש ברוב עצום. (בחירתו ברוב רגיל היתה מובטחת מראש בין כה וכה).
- מערכת זו השתמשה בציווד ובכוח-אדם של הפיאי-אי-אי והאפי-בי-אי (המוסד ושירותי-הכיסוף הכללי של ארצות-הברית).
- מערכת זו מומנה על-ידי פעולות שחיתות נרחבות. ראשי-השילטון בעבר ובהווה העבירו סכומי-כסף גדולים במזון מגים במיזוודות, והחזיקו אותם בכספות פרטיות. סכומים אלה, "נתרמו" למטה-הבחירות של ניקסון תמורת ביטול מיש-פטים פליליים. מתן הטבות כלכליות מטעם השילטון ומכירת תוארי-שגרירים.
- כדי לאפשר מימון זה, הנוגד את חוק מימון-הבחירות של ארצות-הברית, זויטפו מיסמכים ועדויות, בוצעו פעולות-מחתרר שונות והוכנו דיווחים פיקטיביים — כל זה תוך הידברות וקשיי רתיקשר מצד קבוצה גדולה של מקורביי-ניקסון.
- בין פרשות השחיתות בולטת פרשת

ויפתחה ה' את ארובות השמיים. המכול כא. ווטרגייט — "שער המים", הסגר של הסכר. הכל נפרץ.

יום אחרי שהנשיא ריצ'ארד ניקסון "קיבל על עצמו את האחריות" לפרשה, בתיקווה לשכך את הרוחות ולקבוע גבול לעניין, נשמטה הקרקע מתחת לרגליו. מבול של גילויים חדשים, כל אחד נורא מקודמו, סחף את הנשיא עימו.

ריצ'ארד ניקסון, האיש שחגג ניצחונות אישיים מזהירים בפקינג ובמוסקבה, שי הוציא את האמריקאים מוויאט-נאם, שנבר חר זה עתה ברוב כימעט חסר-תקדים — עומד על עברי פי פחת.

50% של האמריקאים הודיעו בסקר דעת-קהל של גאלופ שהם מאמינים כי הוא מעורב אישית בפרשה.

בקונגרס נשמעת המלידה המחירדה "אימפיצ'מנט" — הנחתי שבו ניתן, עלימי החוקה, להודיע נשיא מכהונתו (ראה מיפגרת).

שחיתות, שוחד, אגאנסטרים

ערוריית ווטרגייט זיעזעה את יסר דות המישטר האמריקאי. וסופה —

יום ראשון, נסתם הקו לחלוטין. בשביל מסי, שמעולם לא נעצר אפילו לשנייה אחת, היתה זו חווייה נדירה.

פקיד מרוגז. הידיעה שגרמה להור דעה בחדשות ולכותרות בעיתוני יום א' הגיעה אליהם במכשיר הטלסק של כוכ נות הידיעות עיתים. מודיע אלמוני בפרק-ליטות מחוז הליאביב טרח להזעיק את כתב הסוכנות ביום שישי בצהריים, אחרי סגירת מזכירות בית-המישפט. כדי לתקוע לידו כתב שיחורר-בערבות של השופט יעקב וינוגראד, שהורה למישטרה להחר זיר למסיס את דרכונו, תמורת ערבות בנקאית של 10,000 ל"י וערבות נוספת על סך 20,000 ל"י.

הסיבה לעיכוב יציאתו של מסיס: תלונותיו של פקיד ממשלתי בשם אשר הירש-ברג, מי שהיה הממונה על עידוד הסרט הישראלי עד לשנת 1969, השנה בה החלו מישרדי האוצר, המיסחר והתעשייה, המישטרה והמישפטים לטפל במסיס ללא הרף.

הירשברג, דוברו ושרתו האישי של פינחס ספיר, היה הקומיסר והשליט הכלי יכול של תעשיית הסרטים הישראלית, עד שהועבר מתפקיד זה. אילי תעשיית הסרטים האמריקאית נשבעו שרגלם לא תדרוך על אדמת מדינת ישראל אם לא יוחלף. יצרני הסרטים הישראליים התאגדו לאיגוד לוחם, שאלכס מסיס היה מזכירו הכללי, ותבעו ללא הרף לפטר את הירשברג. מה שהרגיו את מפקי-הסרטים הישראליים יותר מכל היתה העובדה שכל פעולה קטנה במישרדו נמשכה בין חודש לשלושה חודשים, בשעה שפעולות דומות נמשכות כיום בין שעה לשלושה ימים.

מפקי-הסרטים ניצחו, ועדה ממשלתית, בראשותו של משה זנבר, כיום נגיד בנק ישראל, פסלה את כל שיטות פעולתו של הירשברג, העמידה אותו תחת פיקוחה של חטיבה מקצועית במשרדו, קיצצה בסמכויותיו, עד שהודח מתפקידו באפריל 1969.

מה הוא עושה? הירשברג נשבע לנקום. פינחס ספיר לא שכן לבניחוחותו את השרותים הרבים שעשה עבורו, ומינה אותו ל"יועץ שרי-המיסחר-התעשייה להיקמת בית-ספר לאמנות הקולנוע". העובד דה שלמישרד המיסחר-התעשייה אין תקי ציב להקמת בית-ספר כזה, ושאם יוקם

(המשך מממוד 16)

כי בן-הארון השב, בצדק, שמציעי הדיניה רוצים לסלק אותו מתפקידו. ב-טכניסו רצה להכריח את ראשי המערך, שוחרי הדיניה, להחליט עכשיו שבן-הארון ישמש גם כבדוצניה הבאה כמזכיר ההסתדרות.

האיש הגדול. אולם בן-הארון לא לקח בחשבון את המוח המתוכנן של הבוסים. הם עיינו באולטימטום, והחליטו לקבל. כלומר: לוותר על דחיית הבחירות, ולקיים אותן במוק, בעוד ארבעה חודשים, חודשיים לפני הבחירות לכנסת.

מכיוון שהאולטימטום שלו נתקבל, לא יכול היה בן-הארון לדרוש שיוחלט כבר עתה על מועמד המערך לתפקיד המזכ"ל בקדוצניה הבאה. השאלה נשארה פתוחה, ואחרי הבחירות להסתדרות ולכנסת, יוכל המערך להציב בתפקיד רגיש זה את האיש הנחו לו ביותר.

וזה לא יהיה יצחק בן-הארון.

אישים

דויד - חי וקיים

מי רצה להמית את דויד בן-גוריון?

תופעה ישראלית אופיינית היא השמועה. לא אחת אירע בתולדות המדינה ששמועה, שאיש אינו יכול לתת על מקולה, פשטה על פני המדינה כולה תוך שעות מיספר, הפכה לשיחת-היום ועוררה גל של תגובות לפני שהסתבר שאין לה כל בסיס במציאות.

היו תקופות בהן רדפו שמועות זו את זו במהירות. אולם בשנים האחרונות חלה רגיעה בתחום זה. השמועה אומרת כי מפיצי השמועות התעייפו כנראה. ערב יום העצמאות השבוע, שוב עמדה המדינה כולה על רגליה בשל שמועות-שווא ש"הולדתה לוטה בערפל".

השמועה סיפרה כי בבוקר יום הזכרון, הקודם ליום העצמאות, נפטר מי שהיה ראש-הממשלה הראשון של ישראל, דויד בן-גוריון. על מנת שלא לקלק את החג להמוני בית ישראל, כך סיפרה השמועה, הוחלט לשמור את פטירתו בסוד ולהודיעה לעם רק בתום התגונות.

השמועות הגיעו לכל קצוות הארץ. מעריכות העיתונים ושידורי ישראל הוצפו ב"שורות קריאות טלפוניות של אורחים מבוהלים שביקשו לאמת את הידיעה ש"הגיעה לאוונתם. כמה עתונאים שהחלו ל"חשוד כי יש אמת בשמועה, ניסו לאמתה, רק תרמו להפצתה בקרב חוגים רחבים עוד יותר, שהסתמכו עתה על מקורות טובים כמו העיתונות.

היתה רק דרך אחת לקטוע את השמועה בעודה באיכה: לבשר על מצב בריאותו התקין של ב"ג. ב"ג, אומנם עמד ל"השתתף במצעד זה"ל בירושלים, אבל עד אז חששו ישראל אכל בארץ.

כך אורגן ברגע האחרון לבן-גוריון סיור באוניית הפאר קווין אריובט 2. בחדשות יכלו לבשר את החדשה המרגינה, ולסתור את כל השמועות על מותו של האיש, שר 25 שנים קודם לכן בישר את הקמת המדינה.

מישפט

שיחרור ללא מעצר

פקיד הועבר מתפקידו בגלל תלונות — והמדינה כולה מתגייסת לנקום את ניקמתו כמתלונן

הטלפון צילצל בדירתו של מפקי-הסרטים אלכס מסיס, דקות אחדות אחרי הצות הלילה. "אז באמת שיחררו אותך?" אמר אחד מחבריו בקול של רווחה, "אני שמח שאתה כבר בבית..."

אלכס מסיס היו דרושות דקות ארוכות כדי להבין שהמצלצל אינו מתלוצץ, אלא מתכוון ברצינות: "רק עכשיו הודיעו על בחינות כי נעצרת לחקירה, וכי שוחררר בערבות. רציני להיות בטוח שהידיעה נכונה, או שעלי להגיש לך עזרה במיקרה שאתה עדיין במעצר."

לילה שבת, וכל יום השבת, העמיסו על קו הטלפון של מסיס עשרות שיחות דומות. כשיצאו לאור עיתוני-הבוקר של

מפיק מסיס ידועות בחצות לילה

יהיה זה בסמכותו של משרד החינוך-יהודי תרבות לנהלו — לא הפריעה לספיר, גם יוסף ספיר ז"ל וחיים ברילב לא הצ"ליחו לוותר על שירותיו של הירשברג, המקבל משכורת המקבילה לזו של מנכ"ל. פעם השיב יוסף ספיר על שאלתא כי כנסת שאין לו מושג מה עושה הירשברג במישרדו.

בדיקה פסיכיאטרית. את מלאכת הוקם שלו עשה הירשברג בעילות רבה הרבה יותר מאשר זו שגילה בעת בה היה צריך לעמוד לשירותם של מפקי-הסרטים. הוא הפציץ את מישרדי האוצר, המיסחר-התעשייה, המישפטים והמישטרה בעשרות תלונות, ביקר במערכות העת-החדש (מעמוד 27)